

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

İzzet ÇETİN
Ankara Milletvekili

Önemli bir insan hakları sorunu olarak kabul edilen çocuk işçiliği sorunu ile ilgili hem uluslararası düzeyde hem de ulusal düzeyde belli kurallar getiren düzenlemeler mevcuttur. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) İstihdama Kabulde Asgari Yaşa ilişkin 138 nolu 1973 tarihli sözleşmesine ülkemiz 1998 yılında taraf olmuştur. 1999 yılında ILO tarafından kabul edilen 182 nolu Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesine ise ülkemiz 2001 yılında taraf olmuştur. 138 sayılı sözleşmeye göre istihdama kabulde asgari yaş sınırı, zorunlu öğrenim yaşının bittiği yaşın altında ve her koşulda 15 yaşın altında olmayacaktır. 182 sayılı sözleşme ise çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin hemen sona erdirilmesine yönelik ivedi ve etkin önlemlerin alınmasını öngörmektedir. Bu sözleşmeler taraf ülkelere bu anlamda önemli yükümlülükler getirmektedir. Yine ulusal mevzuatımızda da çocuk işçiliğinin ve çocuk emeği sömürüsünün önlenmesine dönük düzenlemeler mevcuttur.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) tarafından TÜİK Çocuk İşçiliği İstatistikleri ve ILO eğilim araştırması sonuçlarını kullanarak yapılan hesaplarda çalışan çocuk sayısında ciddi miktarlarda artış olduğu, en kötü şartlarda çalışan çocukların toplam çocuk istihdamındaki payının arttığı ortaya konulmuştur. Bu konuyla ilgili olarak;

- 1- Türkiye'de 5-14 yaş grubunda ve 12-17 yaş grubunda çalışan çocuk sayısı nedir?
- 2- Hem Uluslararası sözleşmelerle üstlenilen yükümlülükler hem de ulusal mevzuattaki düzenlemelere rağmen çocuk emeği istismarının önlenmesi konusundaki başarısızlığın nedenleri nedir?
- 3- ILO'nun 182 sayılı sözleşmesinin gereğini yerine getirmek amacıyla hükümetleriniz döneminde yani 2002 yılından bugüne kadar hangi programlar hayata geçirilmiştir? Bu programlarla kötü şartlarda çalışan kaç çocuk istihdamdan çekilmiştir?
- 4- Ülkemizde çalıştığı için okula devam edemeyen ne kadar çocuk vardır?

- 5- Hükümetleriniz dönemlerinde yapılan düzenlemelerle çalışma yaşamının esnekleştirilmesinin çocuk emeği sömürsünün yaygınlaşmasına yol açtığına ilişkin tespitleriniz var mıdır?
- 6- 4857 sayılı İş Kanununun 85. Maddesi 16 yaşını geçmemiş genç işçiler ve çocukların ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmalarını yasaklamıştır. 105. Madde ise 85. Maddeye aykırı hareket eden işverenlere uygulanacak para cezalarını düzenlemiştir. Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yapılan denetimler sonucunda 85. Maddeye aykırı hareket etmekten kaç işverene, kaç işçi için ne kadar idari para cezası uygulanmıştır?
- 7- Geçtiğimiz günlerde tartışmalı bir şekilde TBMM'den geçen kamuoyu tarafından 4+4+4 Eğitim Yasası olarak bilinen ve zorunlu eğitimi kesintili bir biçimde 12 yıla çıkaran yasa ile zorunlu ilköğretimi tamamlama yaşının 13'e çekildiği tartışmasıdır. Bununla birlikte çocuk işçiliğinin de hız kazanacağı açıktır. Bu yeni durumla ilgili olarak, yani anılan yasanın ortaya çıkaracağı çocuk işçiliği sorununa yönelik olarak Bakanlığınız her hangi bir çalışma yapmakta mıdır?